

**EVALUAREA NAȚIONALĂ PENTRU ELEVII CLASEI A VIII-A**

**Anul școlar 2012-2013**

**Limba și literatura maghiară maternă**

**MODEL**

- Toate subiectele sunt obligatorii. Se acordă 10 puncte din oficiu.
- Timpul de lucru efectiv este de 2 ore.

**SUBIECTUL I**

**(45 de puncte)**

**Olvasd el figyelmesen az alábbi szöveget, válaszolj a hozzá kapcsolódó kérdésekre, oldd meg a feladatokat!**

„Strázsa uram pedig ezalatt levetette a mándliját, s különböző bicskákat kezdett kisédegetni a csizmaszárból, meg visszarakosgatni, míg végre kiválasztott egyet, és megfente a nadrágszíja lefityegő részén.

- Az Isten szerelméért! – kiáltá ijedten Lippay. – Csak nem ezzel a békanyúzó bicsakkal akarja operálni?

A kovács csak a szemöldökével intett, hogy igenis azzal.

Lippay az asztalon heverő szerszámok közül hirtelen kiválasztott egy Graefe-féle kést, s a markába nyomta.

- Nem – mondta fitymálva Strázsa uram -, ezzel nem lehet.

Ellökte a Graefe-kést, és a magáéval lépett a szepegő szabóhoz, mire egyet csillant a kés pengéje, s mintha csak almát hámozna, játszi könnyedséggel siklott el a szemgolyón, egy pillanat, egy villanás, és íme, lent volt a hályog.

- Ördögös fickó! – szisszent föl csodálkozva Artl.

Strázsa uram megtörülgette a kését az ingujjával.

- No – szólt meglegégedetten – az egyik ablak most már ki van nyitva. (...)

Lippay kedvvel magyarázta a szem csodálatos országát, mint egy mappát a folyamaival, ereivel. Strázsa uram nézte, egyre nézte, hogy szinte kidülledtek a szemei, és hallgatta, mialatt minden hajszála égnek meredt, míg egyszer csak elkeseredve ütött rá a csizmaszárára, csüggedten mormogva maga elé. (...) Úgy érezte, mintha leesett volna valami magaslatról, toronyból vagy miből, és mintha nem is ő volna az már, hanem csak a hazajáró lelke. (...)

- Jaj, tekintetes uram – nyöszörgé – nem látom, nem tudom... nem merem többé.”

(Mikszáth Kálmán: A hályogkovács)

1. Milyen embernek képzeled el Strázsa Jánost? Az olvasott részlet alapján készíts 15-20 mondatos jellemzést róla! **15 pont**

2. Értelmezd a részletből kiragadott mondatot: - **No – szólt meglegégedetten – az egyik ablak most már ki van nyitva.** **5 pont**

3. A fenti részletből kiindulva írf egy 10-15 mondatos érvelő fogalmazást a következő címmel: **Vakmerő volt-e Strázsa János?** **10 pont**

4. Írf 1-1 szinonimát az alábbi szavakhoz!

**hirtelen, fickó, szólt, magyarázta, csüggedten, nézte**

**6 pont**

5. Oldd meg az alábbi szóegyenletet!

ég+képző= melléknév

szab+ képző= melléknévi igenév

visszarakosgat+ képző= főnévi igenév

magyar+ képző= ige

néz+képző= ige

**5 pont**

6. Helyettesítsd a semmitmondó, unos-untalan használt **klassz** és **tökjő** szavakat olyan szavakkal, amelyek illenek a mondatokba!

Vasárnap délután moziban voltam a testvéremmel. Egy nagyon **klassz** filmet láttunk. **Tökjő** volt a történet. **Klassz** tájakon játszódtott. **Klasszabbnál klasszabb** jeleneteken izgottunk. A

főszereplő irtó **klassz** járművön közlekedett. A **legklasszabb** a film vége volt. Feltétlen nézd meg ezt a **tökjő** filmet!

4 pont

**SUBIECTUL al II-lea**

**(45 de puncte)**

**Olvasd el figyelmesen az alábbi szöveget, és válaszolj röviden a szövegre vonatkozó kérdésekre.**

*Magukkal vitték Zrínyit a klubba, ahol kivételesen nagy nyüzsgés-mozgás volt. Tele volt az egész szabadelvű kaptár, mert reggel botrány történt a Házban. Hallatlan incidens. Mindenki meg van döbbenve. Egy képviselő megbírálta a minisztert. Bizonyosan megőrült. Mert elképzelhetetlen, hogy józan ésszel valaki egy miniszterrel kikössön. És még meg is bírálja. A legrégibb mamelukok sem emlékeztek olyan aberrációra. Mindenki sietett este a klubba, mert kíváncsiak voltak, mi fog történni. A spártaiaknál nem volt törvény az apagyilkosságra, mert apagyilkosság ott soha elő nem fordult. Itt se volt semmi precedens, mert soha még mameluk nem emelte szavát az ő miniszterének eszméi ellen.*

Mikszáth Kálmán: *Új Zrínyiász*. Szépirodalmi Könyvkiadó, Bp., 1962. 169.

Szómagyarázat:

incidens – váratlan esemény, zavaró, kellemetlen eset

mamelukok – eredetileg az egyiptomi szultánok rabszolgákból összeválogatott hűséges testőrségének tagjai, a szövegben (és a politikatörténetben) a kormányt engedelmesen támogató képviselők, politikusok

aberráció – eltérés, beteges eltévelyedés, hajlam

precedens – előzmény, minta, irányadó eset, amely a későbbi esetekben hivatkozási alapul szolgál

1. Mi a szöveg témája? **5 pont**
2. Mennyire szokott nyüzsgő élet lenni máskor a klubban? Ezt honnan tudjuk? **5 pont**
3. Mi történt az országgyűlésben, ami kiváltotta ezt a nagy felháborodást? **5 pont**
4. Kire vonatkozik a szövegben a „megőrült” szó? Írd át a helyes választ a vizsgalapra!
  - a) Zrínyire,
  - b) a miniszterre,
  - c) arra, aki megbírálta a minisztert,
  - d) egy mamelukra,
  - e) az apagyilkosra**5 pont**
5. Történt-e tényleg apagyilkosság? **5 pont**
6. A szómagyarázat mintájára írd körül az alábbi öt szó jelentését! Maga a szó nem szerepelhet a körülírásban!  
**klub, kaptár, bírál, botrány, siet** **15 pont**
7. Fogalmazd meg saját szavaiddal, hogy mit jelent az, hogy „**felemelte a szavát valami ellen**”? **5 pont**